SPRAWOZDANIE Z POSIEDZENIA KOMISJI DIALOGU OBYWATELSKIEGO
DS. PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM W KRAKOWIE
W DNIU 23.09.2026 r. W SIEDZIBIE MCPU

W posiedzeniu udział wzięli:

pan Adam Panuś - Zastępca Dyrektora Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień,

pani dr Małgorzata Stachel - Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień

pani Agnieszka Szeliga - Żywioł - Małopolskie Stowarzyszenie PROBACJA

pani Katarzyna Regucka - Fundacja Nowe Centrum

pani Agata Junger - Kłosowska - Polskie Towarzystwo Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu

pan Karol Pytlarski - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

pani Agnieszka Litwa - Janowska - Krakowskie Stowarzyszenie Terapeutów Uzależnień

pani Joanna Pęska - Fundacja “Zdrowie dla Budowlanych”

pani Małgorzata Jackiewicz - Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich KRĄG

pan Ryszard Jackiewicz - Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich KRĄG

pani Dorota Wasik - Stowarzyszenie Pomocna Dłoń

pan Grzegorz Wodowski - Stowarzyszenie MONAR

pani Judyta Put - Stowarzyszenie MONAR

pani Anna Tomaszczyk - Fundacja Ukryte Skrzydła

pani Katarzyna Pytko - Kiełkowska - Stowarzyszenie W Dobrą Stronę

Przyjęto proponowany porządek obrad Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Przeciwdziałania

Uzależnieniom:

1. Rozpoczęcie posiedzenia, przywitanie zgromadzonych osób oraz ustalenie obecności członków KDO ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom na podstawie listy.

2. Dyskusja na temat podejmowanych i planowanych działań Komisji w obszarze zwiększenia środków na terapię uzależnień oraz profilaktykę w budżecie Miasta Krakowa na 2027 r. oraz zmian w zakresie projektu nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i potencjalnych skutkach dla działań podejmowanych w gminie

3. Wolne wnioski.

4. Zamknięcie posiedzenia.

Spotkanie rozpoczęła Pani Katarzyna Pytko – Kiełkowska, witając zgromadzone organizacje członkowskie oraz inicjując dyskusję w temacie podjętych oraz planowanych działań w kierunku zabezpieczenia i zwiększenia środków w budżecie Miasta Krakowa na profilaktykę i terapię uzależnień. Wspomniała o zrealizowanym w dniu 3 września br. spotkaniu w Wydziale Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia UMK z Dyrektorem Wydziału Panem Sebastianem Lipowskim, w którym wziął udział Zastępca Dyrektora MCPU Pan Adam Panuś, wyjaśniając, że wskutek zmiany ustawy o wychowaniu w trzeźwości planowane są zmiany w zarządzaniu środkami.
Pan Adam Panuś zabrał głos, tłumacząc, że 17 września odbyło się posiedzenie Komisji Zdrowia dotyczące projektu zmian, aktualnie zgłoszone są poprawki, nadal oczekujemy na rozstrzygnięcie związane z końcowym kształtem mocowań ustawodawczych. Na chwilę obecną nie wiadomo, kiedy ustawa wejdzie w życie. Dodał również, że w projekcie budżetu są zmiany, ale dotyczące podatku cukrowego, nie podatku korkowego. Wspomniał o proponowanym ogólnopolskim zakazie sprzedaży alkoholu w godzinach od 22 do 6, z możliwością wydłużenia przez gminy do godz. 9, a także o zakazie sprzedaży alkoholu na stacjach benzynowych. Nadmienił jednak, że na chwilę obecną nie jest znany ostateczny kształt zmian w ustawie. Wspomniał również, że w Krakowie od trzech tygodni obowiązuje wydłużony do wspomnianych wcześniej godzin zakaz nocnej sprzedaży alkoholu, co może mieć wpływ na wysokość środków z podatku cukrowego.
Pani Agnieszka Litwa – Janowska nadmieniła że wprowadzony w lipcu 2023 r. zakaz nocnej sprzedaży alkoholu według badań nie obniżył sprzedaży alkoholu, a także że środki z podatku cukrowego, które trafiły do Narodowego Funduszu Zdrowia, miały niejasne przeznaczenie.
Pani Agnieszka Szeliga – Żywioł poruszyła problem imprez organizowanych z budżetu obywatelskiego dla rodzin, pod patronatem Urzędu Miasta Krakowa. Zauważyła, że często stałym elementem tych imprez są stoiska, na których sprzedawany jest alkohol. Zwróciła uwagę, że w obliczu przyzwolenia na spożywanie alkoholu podczas imprez kierowanych do rodzin, organizacja takich wydarzeń pod szyldem działań profilaktycznych jest całkowicie bezcelowa. Wskazała tutaj na potrzebę zmiany myślenia o działaniach profilaktycznych Miasta w kierunku faktycznej polityki promowania trzeźwych działań i form spędzania czasu wolnego. Komisja skieruje pisma do Rad Dzielnic, MCPU, MKRPA, Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia UMK, Rady Miasta Krakowa oraz Komisji Zdrowia, celem zwrócenia uwagi na ten problem oraz zapytania o oficjalne stanowisko w rzeczonej sprawie.
Pan Adam Panuś poinformował również, że od nowego roku wejdą w życie nowe przepisy

dotyczące wydawania koncesji na sprzedaż alkoholu, wprowadzające tzw. „milczącą zgodę", gdzie brak opinii w terminie 30 dni będzie oznaczał zgodę na sprzedaż. Zwrócił uwagę, że w sytuacjach niejednoznacznych zapis ten może stanowić problem wynikający z możliwości odwlekania terminu rozstrzygnięcia kwestii spornych przez przedsiębiorców.
Pan Adam Panuś opowiedział również o pracach dotyczących Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Podziękował tutaj Pan Agacie Junger – Kłosowskiej za zaangażowanie w pracę zespołu, podkreślając, że była jego najbardziej aktywnym członkiem. Poinformował o zaplanowanym na 14 października dodatkowym posiedzeniu KDO w formie online, służącym zaopiniowaniu Gminnego Programu, zaznaczając, że zmiany w Programie będą niewielkie i raczej semantyczne, gdyż wdrażanie znaczących zmian w kształcie Gminnego Programu wymaga czasu i systematycznych dążeń.
Pani Katarzyna Pytko – Kiełkowska poruszyła istotność ponownego objęcia finansowaniem terapii uzależnień behawioralnych.
Pani Agnieszka Litwa – Janowska zwróciła uwagę na znaczenie poparcia Rady Miasta oraz Prezydenta w działaniach służących temu, aby środki dedykowane na leczenie nie rozpraszały się na inne cele.
Pana Adam Panuś również zauważył, że pojawiają się pomysły, aby środki dedykowane na leczenie uzależnień zarówno od narkotyków, jak i alkoholu, połączyć we wspólne cele ujęte w jednym budżecie.
Pani Agnieszka Litwa – Janowska zwróciła uwagę, że problematyka leczenia różnych uzależnień została już kilka lat temu ujęta wspólnie, poprzez likwidację Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomani, na rzecz utworzenia Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom jako jednostki łączącej oddziaływania terapeutyczne wobec różnych rodzajów uzależnień. Zaznaczyła też, że w jednym z prowadzonych przez nią ośrodków pojawił się problem z realizacją umowy z GMK wynikający z nagłego wycofania finansowania uzależnień behawioralnych w nowej umowie i trudnością w zaopiekowaniu pacjentów będących dotychczas w terapii w związku z uzależnieniem behawioralnym. Poinformowała, że będzie z tego powodu wnioskować o możliwość przesunięcia środków finansowych między prowadzonymi przez nią ośrodkami.
Pani Katarzyna Pytko – Kiełkowska oraz Pani Agata Junger – Kłosowska podniosły również temat Wieloletniego Planu Finansowego oraz widocznej w nim tendencji spadkowej dotyczącej finansowania terapii uzależnień w kolejnych latach. Zapytano, dlaczego zaplanowane finansowanie nie uwzględnia zawartej w umowach podmiotów leczniczych możliwej podwyżki stawek o 10% w sytuacji rosnących w zgodzie z ustawą wynagrodzeń personelu.
Pani Małgorzata Stachel poinformowała, że środki te nie mogą być zaplanowane w zadaniu dotyczącym finansowania terapii w WPF, a pozyskanie ich będzie możliwe jedynie z innych źródeł, co potwierdził również Pan Adam Panuś.
Pani Agnieszka Litwa – Janowska zwróciła uwagę na fakt, że w związku ze zbliżającymi się wyborami parlamentarnymi mało prawdopodobnym jest zamrożenie ustawy o minimalnym wynagrodzeniu w ochronie zdrowia, co najpewniej wygeneruje potrzebę kolejnych podwyżek wynagrodzeń personelu ośrodków. Zauważyła również, że planowane przez rząd limitowanie maksymalnego wynagrodzenia godzinowego lekarzy specjalistów spowoduje poważne problemy kadrowe w poradniach, gdyż pracujący w nich lekarze psychiatrzy oczekują wyższych stawek, traktując pracę w poradni jako dodatkową możliwość zarobku, nie główne miejsce zatrudnienia. Zaznaczyła również, że mimo pojawiających się pomysłów rozwiązań delegujących kompetencje diagnostyczne na specjalistów psychoterapii uzależnień czy psychologów klinicznych, jednak

skuteczna praca poradni leczenia uzależnień bez wsparcia lekarza psychiatry będzie niemożliwa.
Pani Małgorzata Jackowska zapytała o plany związane z ogłoszeniem konkursu na profilaktykę.
Pani Małgorzata Stachel poinformowała, że konkurs będzie ogłoszony w drugiej połowie listopada, póki co nie ma informacji, czy konkurs będzie roczny, czy kilkuletni. Zapewniła jednak, że pod koniec października planowane jest spotkanie z zainteresowanymi organizacjami, podczas którego omówione zostaną warunki konkursu. Przekazała również, że konkurs zostanie ogłoszony przez MCPU, a nie Wydział Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia UMK. Finansowanie terapii uzależnień pozostaje w kompetencjach Wydziału do przyszłego roku, włącznie z aneksowaniem umów na 2027 r. i wypłatą pierwszej transzy środków, natomiast kolejne transze zostaną najpewniej przejęte przez MCPU. Na pytanie o wysokość środków przeznaczonych na konkurs na profilaktykę, pani Małgorzata Stachel zapewniła, że dokładają starań, aby środki te nie były mniejsze niż w bieżącym roku. Pani Agnieszka Litwa – Janowska podkreśliła tutaj znaczenie wyspecjalizowanej profilaktyki dla Miasta Krakowa, wskazując na potrzebę zabezpieczenia środków finansowanych na jej prowadzenie przez organizacje. Pan Grzegorz Wodowski wskazał, że brak zabezpieczenia tych środków oznacza lekceważenie prowadzonych działań, gdyż pozostawia organizacje bez możliwości finansowych.
Pani Agata Junger – Kłosowska zauważyła, że psychoterapia uzależnień jest jedynym obszarem w Wieloletnim Planie Finansowym, którego finansowanie zmalało. Pani Agnieszka Szeliga - Żywioł zaznaczyła tutaj, że w obliczu potrzeby lobbowania działań instytucji zajmującej się pomocą osobom uzależnionym, niezbędnym dla placówek jest poparcie MCPU w prowadzonych przez instytucje działaniach, celem zwrócenia uwagi włodarzy Miasta Krakowa na skutki zaniedbania tego obszaru w planowaniu budżetu.
Pani Katarzyna Pytko – Kiełkowska poinformowała, że na 28 września zaplanowane jest spotkanie przedstawicieli KDO z Dyrektorem Departamentu Polityki Społecznej UMK, Panią Moniką Kosztyłą. Podczas spotkania organizacje członkowskie planują zwrócić uwagę Departamentu na wspomniane wcześniej problemy.
Pani Agata Junger – Kłosowska poinformowała o najnowszych działaniach prowadzonych w Centrum Medycznym Unimed: interwencji kryzysowej dla dzieci i młodzieży oraz grupie psychoedukacyjno – wspierającej dla rodziców dzieci uzależnionych.
Pani Agnieszka Litwa – Janowska podniosła kwestie dostępności lokali dla organizacji pozarządowych, zwracając uwagę, że brak w tej sprawie jakichkolwiek realnych zmian dla organizacji. Po raz kolejny podniesiono postulaty udostępniania części użytkowych nowo powstających inwestycji pod działania NGO, a także weryfikacji prawidłowości użytkowania lokali już wynajętych poprzez kontrole. Pan Adam Panuś wspomniał przy tej okazji o nowych zasadach dzierżawy lokali gminnych, umożliwiających przetargi celowane na konkretny rodzaj działalności. Zwrócono jednak uwagę, że przy obecnym niewielkim zasobie lokali umożliwiających prowadzenie działalności NGO, facylitacja przetargu nie jest skutecznym sposobem wsparcia organizacji.
Pani Agnieszka Szeliga – Żywioł po raz kolejny zwróciła uwagę na potrzebę wspierania działań zrzeszonych organizacji przez MCPU jako organu nadzorującego i pośredniczącego między organizacjami a Urzędem Miasta.
Pani Agnieszka Litwa – Janowska poinformowała organizacje o możliwości wnioskowania o przeszkolenie kadr w zakresie bezpieczeństwa i ewakuacji, informując, że obecnie takie szkolenia są prowadzone przez Państwową Straż Pożarną oraz Polski Czerwony Krzyż. Poinformowała również o możliwości pośrednictwa między osobami w trakcie specjalizacji z psychoterapii uzależnień a podmiotami leczniczymi, w sytuacji zapotrzebowania podmiotów na obsadę kadrową

placówek.
Na tym spotkanie zakończono, ustalając kolejny termin posiedzenia:
- online na 14 października 2026 roku w związku z koniecznością zaopiniowania Gminnego Programu,
- stacjonarnego na 18 grudnia 2026 r. o godzinie 10:00 w siedzibie MCPU.